

Lag

om ändring av lagen om kollektivavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kollektivavtal (436/1946) 1 § 2 mom. och 9 § 1 mom., av dem 9 § 1 mom.
sådan det lyder i lag 246/2024, och
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

1 §

Med en förening av arbetsgivare avses i denna lag en förening till vars egentliga ändamål hör att bevaka arbetsgivarnas intressen i arbetsförhållandena, och med en förening av arbetstagare avses en förening till vars egentliga ändamål hör att bevaka arbetstagarnas intressen i arbetsförhållandena. Vid bedömningen av föreningens syfte beaktas förutom föreningens formella syfte också föreningens faktiska mål och verksamhet.

5 a §

Om ett kollektivavtal gör det möjligt att ingå lokala avtal mellan arbetsgivaren och förtroendemannen och kollektivavtalet inte innehåller bestämmelser som gäller förförandet när en förtroendeman saknas och som tryggar lika förutsättningar att ingå avtal, kan ett lokalt avtal ingås med förtroendeombudet trots kollektivavtalet. Om inte något annat avtalas, är avtalet bindande för alla arbetstagare som omfattas av kollektivavtalet.

När ett lokalt avtal ingås i en situation som avses i 1 mom. ska bestämmelserna om förförandet enligt kollektivavtalet iaktas, med undantag för kraven på företrädare för personalen. Dessutom ska arbetsgivaren ge förtroendeombudet de uppgifter som behövs för ingående av avtalet samt ge förtroendeombudet tillräckligt med betänketid vid förhandlingar om avtalet och möjlighet att behandla avtalets betydelse tillsammans med personalen. Avtalet får inte kollektivavtalets rättsverkningar, om inte något annat har avtalats i kollektivavtalet. Avtalet kan oberoende av dess giltighetstid sägas upp av båda sidor med iakttagande av en uppsägningstid på tre månader, om inget annat följer av kollektivavtalet eller det inte har avtalats om en kortare uppsägningstid i det lokala avtalet.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte medlemssamfund i Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT, evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan, Ålands landskaps- och kommunförvaltning, riksdagen, Finlands Bank eller Folkpensionsanstalten.

9 §

En förening eller en arbetsgivare som är part i eller annars är bunden av ett kollektivavtal men som inte uppfyller sina i 8, 8 a och 8 b § avsedda förpliktelser baserade på avtalet ska i stället för skadestånd betala plikt, om inte något annat bestäms i avtalet. Det pliktbelopp som döms ut för brott mot eller försummelse av i 8, 8 a och 8 b § föreskriven fredsplikt eller tillsynsskyldighet som gäller fredsplikten är minst 10 000 euro och högst 150 000 euro. Det pliktbelopp som döms ut för försummelse av i 8 § föreskriven tillsynsskyldighet när det gäller iakttagande av kollektivavtalsbestämmelser är dock högst 37 400 euro, och då tillämpas inte det ovan föreskrivna minimibeloppet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
Lagens 5 a § tillämpas inte om det kollektivavtal vars bestämmelse ingående av lokala avtal grundar sig på har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 19 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Arbetsminister Arto Satonen